

خەلاتى نۆبل 2005

فەھەد گەرددواني

ستۆكھۆنم

2005/10/3

ئەو ھەفتەيە ھەۋالى خەلاتى نۆبل لە نەدەب بىلۇ دەكتىرەتەمەو... ناواي ئەو نووسەرە لەلاين سىكىرىتىرى نەكادىمياى سويد رادەگەينىزى ... لە نىستاوه ھەتا رۇزى راگەياندىكە دەيان ناو دەژمىزىرى و ناواي چەندى تىرىش دەبەن كە بۇچى نەبۇن بە وەرگى نەو خەلاتە... ھەندىك جار نووسەرەكە بەر لە وەرگەتنى خەلاتى نۆبل نەوەندە بەناوبانگ نىيە كەچى نەكادىميا دەيكاتە بەناوبانگلىرىن نووسەر و نەو خەلاتەي پېشىكەش دەكات... لەمۇ ماۋەيە پېشانگى كەتاب لە شارى يوقۇپورى { teborgöG } كەرايەوە... چەند نووسەرەنە كەشداريان كرد يەكىن لەو نووسەرانە نۆرەن پامۆك بۇو... |

ئەو نووسەرە لە تۈركىيا لەدايىك بۇوە نەويىش يەكىنەكە لەو نووسەرانە لەپاڭ نووسەرانى وەكۇ نەدقۇنىس و يەشار كەمەل و ميلان كوندىرا و بوب ديلان و سەدانى تر لە لىستەي پەتىپوراوى خەلاتى نۆبل... نۆرەن پامۆك { Orhan Pamuk } لە 1952/6/7 دەستى بە نووسىن كەردووە... سالى 1974 نۆقلى بەناوى جەمەدەت بەگ و كۈرەكانى، خەلاتى رۇزىنامە مەيلەتى وەرگەتتە... نۆرەن پامۆك كتابەكانى بۇ 30 زمان وەرگەدرەواه... يەھارى رابۇردوو بۇ ماۋەي سى مانگ چۈتە نەمەرىكا ھەتا لە بېرچاوان وون بىن، لە تۈركىيا ناشيونالىزىمەكان و فينەدەميتالىزىمەكان رقىيان لىنيەتى ... دادگائى تۈركىيا بېرىارى زىندانى بۇ دەرگەردوو، كۆايىھەتى { ناسىنامە } تۈركىيائى شىۋاندۇو، نەميش نۆرەن لە رۇزىنامەيەكى سوپىسىرى باسى نەوەي كەردووە كە تۈرك ملىونەك نەرمەن و سى ھەزار كورد يان كوشتووە. نەو بېرىارە بۇوە نىيگەرانى لە جىھاندا، بەتايىھەت كە تۈركىيا دەخوازى بىبىتە نەندام لە يەكىنی نەورپا، دادگا رەنگە مانگى 12 پىك بىت... بۇ ولاتانى نەرپاى ديموكراتىخواز شەرمەزازىريي رېڭا بىرىن كە تۈركىيا نازادى ووشە لە داد بات... لە سويد كۆمىتەيەك پىك ھاتووە، بۇپىشتىگىرى كەردن لە نۆرەن پامۆك لە دىرى بېرىارى دادگائى تۈركىيە... دەربارەي نەو دادگائىيە كەردنە نۆرەن گۇوتى: لە ولاتى نىيە شىتى ناوا سەير نىيە كە ھەندىك پېيان خۇشە بىبىنە نەندام لە يەكىنی نەورپا و ھەندىكىش دىزىن، نەوانەي دىزىن حەز دەكەن و چەپلە لىدەدەن بۇ دادگائىي كەرنى من... پامۆك لە پېشانگى كەتاب باسى دوا رۇمانى بەناوى بەفر دەكات، نەو رۇمانە دەربارە شارى قارسە، رۇمانىكى سىياسىيە.... بەرھەمەكانى نۆرەن پامۆك:

جەمەدەت و كۈرەكانى نۆرەن پامۆك 1982 { cevdet By ve oglulari...det and His sonsCev }

{ Sessiz Ev...The Silent House } 1983 مالىنىكى بىندەنگ

{ Beyaz Kale...The White Castle } 1985 قەللىاي سېپى

{ Kara Kitap...The Black Book } 1990 كتابى رەش

{ Gizli Yuz...Secret Face } 1992 (رووپا) (نېپىنى (نادىار)

{ Yeni Hayat...New Life } 1995 ژيانى نۇرى

{ teki RenklerÖ...The Other Colors } 1999 رەنگەكانى تر

{ Benim Adim Kirmizi...My Name is Red } 2000 ناوم سۆرە (ناواي من سۆرە)

. { Kar...Snow } 2002 بەفر

ئەمن نازانم ، نايىا ھىچ رۇمانىكى ئەو نووسەرە كراوه بە كوردى يان نا، بەلام خۆزگە وەكۇ مامۆستا شوکور مستافاي زىندۇو كوردىزانەكى تۈركى زان پەيدا دەبۇو تاوهەكە بەرھەمى ئەو نووسەرە بۇ خوينەرى كورد بىكا بە كوردى... مامۆستا شوکور مستافاي زىندۇو بە زمانە كوردىيە شىرىنەكەي توانى رۇمانەكانى يەشار كەمال بخاتە نامىزى خوينەوارى كورد.